

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО
ТА КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор Сергій РІЗНИК

_____ .
« ____ » _____ 20 __ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітньо-професійна програма ОС Магістр
обов'язкова (наскрізна) дисципліна
юридичний факультет

Львів – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Правова охорона інтелектуальної власності» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» у межах освітньої програми ОС Магістр, 2022 р.

Розробники:

Яворська Олександра Степанівна – професор кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, доктор юридичних наук, професор

Тарасенко Леонід Леонідович - доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, кандидат юридичних наук

Суханов Максим Олександрович - асистент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол від «30» серпня 2022 року № 1)*

Завідувач кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права _____ д.ю.н. О.С. Яворська

30 серпня 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» у межах освітньої програми ОС Магістр) Протокол від _____

«__» _____ 2022 р   Голова _____ проф. В.М. Бурдін
© Яворська О.С., Тарасенко Л.Л., Суханов М.О. 2022 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4,5	Галузь знань 08 «Право»	Обов'язкова	
	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки:	
		1-й	1-ий
Загальна кількість годин 135	Освітньо-професійна програма ОС Магістра	Семестр	
		2-ий	1, 2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5,4		Лекції	
		16	6
		Практичні	
		32 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		87 год	109 год.
		Вид контролю: іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,8

Мова навчання: українська

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою і завданням навчальної дисципліни “Правова охорона інтелектуальної власності” є формування необхідних теоретичних знань і практичних навиків, які дозволять розв’язувати комплексні проблеми у галузі професійної та дослідницької діяльності у контексті формування оптимальних форм правової охорони інтелектуальної власності та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій, що в подальшому стане цінним інструментом під час виконання професійних обов’язків.

Очікується, що студенти набудуть окремі практичні компетентності:

- СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права щодо оволодіння фундаментальними знаннями стосовно правової природи інститутів інтелектуального права, вміння розмежовувати способи правової охорони відповідних інститутів.
- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. Уміти аналізувати позовні заяви, скарги, судові рішення на предмет відповідності вимогами законодавства в сфері інтелектуальної власності. Розвинути навички підготовки правових висновків та консультацій щодо проблемних ситуацій, пов'язаних із правовою охороною прав суб'єктів інтелектуальних правовідносин.
- СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного, господарського, адміністративного судочинства в Україні при вирішенні спорів щодо захисту прав в сфері авторського, патентного права, інститутів засобів індивідуалізації та об'єктів з локальною новизною.
- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності із використанням норм цивільного права, цивільного-процесуального права, господарського права, господарсько-процесуального права, ІТ та інформаційного права тощо.
- СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів при вирішенні спорів, пов'язаних із охороною прав інтелектуальної власності. Оцінювати та аналізувати діяльність патентних повірених при представництві інтересів клієнтів.
- СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Опановувати компетентності, пов'язані із підготовкою проєктів судових рішень за результатами розгляду спорів щодо захисту прав та інтересів особи у разі порушення інтелектуальних прав.
- Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо доцільності використання тих чи інших форм охорони прав інтелектуальної власності.
- Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження з метою формування навичок щодо обрання найбільш оптимальних та ефективних форм та способів захисту прав інтелектуальної власності.
- Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових

досліджень та практичної діяльності щодо аналізу окремих інститутів інтелектуальної власності із використанням відкритих баз даних у мережі Інтернет, відповідних реєстрів, інформаційних матеріалів Національного органу інтелектуальної власності тощо.

- Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг щодо правової охорони інтелектуальної власності, зокрема із використанням судових реєстрів іноземних держав, міжнародних реєстрів об'єктів інтелектуальної власності. Уміти надавати консультації щодо захисту прав інтелектуальної власності із використанням дистанційних форм комунікації.
- Використовувати передові знання і методики в сфері охорони інтелектуальної власності у процесі правотворення та правозастосування інститутів приватного права.
- Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу, враховуючи положення та вимоги Угоди про асоціацію із необхідністю вироблення практичних навичок щодо вдосконалення механізмів правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
- Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів інтелектуального права з метою систематизації та уніфікації форм правової охорони інтелектуальної власності.
- Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування шляхом вироблення навичок із підготовки та оформлення заяв, клопотань, претензій необхідних для швидкого та оперативного реагування на факти порушення прав в сфері інтелектуальної власності.
- Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (діяльність в сфері представництва захисту прав інтелектуальної власності, патентних повірених, юрисконсультів, суддів тощо)

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРАВОВА ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ.

1. Характеристика форм, способів та засобів правової охорони інтелектуальної власності.
2. Засади правової охорони авторських/суміжних прав за міжнародним та національним законодавством

- 2.1. Характеристика міжнародних актів, права ЄС у сфері правової охорони авторських прав
- 2.2. Характеристика національного законодавства
3. Характеристика окремих видів порушень: камкординг, кардшейрінг, плагіат, піратство, інші.
4. Види та особливості порушень авторських/суміжних прав у цифровому середовищі.
5. Кримінальна відповідальність за порушення авторських та суміжних прав.

ТЕМА 2. ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ: ПОРЯДОК ТА СПОСОБИ.

1. Форми, способи, засоби захисту майнових, особистих немайнових авторських/суміжних прав.
2. Характеристика окремих способів захисту:
  - 2.1. Визнання прав;
  - 2.2. Вимога про стягнення доходу, отриманого внаслідок порушення;
  - 2.3. Вимога про виплату грошової компенсації;
  - 2.4. Вимога про компенсацію моральної шкоди;
  - 2.5. Інші способи захисту.
3. Особливості захисту авторських/суміжних прав у разі їх порушення у цифровому середовищі. Процедура TAKE DOWN NOTICE.
4. Особливості позасудового захисту авторських прав у соціальних мережах (Фейсбук, Інстаграм), в Youtube.

ТЕМА 3. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА ОКРЕМІ ОБ'ЄКТИ

1. Захист авторських прав на комп'ютерні програми
2. Захист авторських прав на бази даних.
3. Захист прав sui generis на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою (програмами).
4. Захист авторських прав на службові твори
5. Захист авторських прав на аудіовізуальні твори та фотографії.
6. Процесуальні особливості розгляду спорів про захист авторських/суміжних прав.

ТЕМА 4. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ/СУМІЖНИХ ПРАВ ОРГАНІЗАЦІЯМИ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ:

1. Правовий статус організації колективного управління.
2. Функції ОКУ в механізмі правової охорони авторських/суміжних прав.
3. Повноваження ОКУ на захист майнових авторських/суміжних прав. Правосуб'єктність ОКУ щодо захисту авторських та суміжних прав.
4. Порядок та способи захисту авторських та суміжних прав організаціям колективного управління.

ТЕМА 5. ПРАВОВА ОХОРОНА ВІНАХОДІВ, КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1. Реформа патентного законодавства 2020 р. Основні новації.
2. НОІВ як національне патентне відомство. Структура НОІВ. Повноваження НОІВ у сфері охорони прав промислової власності.
3. Умови надання правової охорони винаходам, корисним моделям.
4. Порядок складення, подання та розгляду заявки на винахід, корисну модель.
5. Патентні права та дії, які не визнаються порушенням патентних прав.
6. Порушення патентних прав.

ТЕМА 6. ПОРЯДОК І СПОСОБИ ЗАХИСТУ ПАТЕНТНИХ ПРАВ.

1. Способи захисту прав на винаходи, корисні моделі: загальна характеристика.
2. Загальні способи захисту:
  - припинення порушеного права;
  - відшкодування збитків; перспективи впровадження разового грошового стягнення замість відшкодування збитків;
3. Спеціальні способи захисту:
  - зупинення пропуску через митний кордон України товарів; значення митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності;
  - вилучення з цивільного обороту товарів, виготовлених або введених у цивільний оборот з порушенням патентних прав та знищення таких товарів;
  - вилучення з цивільного обороту матеріалів та знарядь, які використовувалися

для виготовлення товарів з порушенням патентних прав та вилучення та знищення таких матеріалів та знарядь;

- опублікування в засобах масової інформації відомостей про порушення права інтелектуальної власності та зміст судового рішення щодо такого порушення.

4. Визнання прав на винахід, корисну модель недійсними в судовому порядку. Особливості доказування. Роль висновку судової експертизи та висновку, підготовленого НОІВ.

5. Процедура «pre-grant opposition» (заперечення на заявку про видачу патенту) та «post-grant opposition» (визнання прав на винахід, корисну модель недійсними Апеляційною палатою НОІВ).

6. Кримінально-правовий захист патентних прав.

ТЕМА 7. ПРАВОВА ОХОРОНА ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ

1. Поняття та види промислових зразків.

2. Умови надання правової охорони промисловим зразкам.

3. Особливості правової охорони незареєстрованих промислових зразків.

4. Способи захисту прав на промислові зразки. Загальні та спеціальні способи захисту.

5. Визнання прав на промисловий зразок недійсними у судовому порядку. Особливості доказування.

6. Визнання прав на промисловий зразок недійсними Апеляційною палатою НОІВ.

ТЕМА 8. ПРАВОВА ОХОРОНА КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВОГО ВИРОБУ

1. Умови надання правової охорони компонуванню напівпровідникового виробу.

2. Види порушень прав на компонування напівпровідникового виробу.

3. Порядок та способи захисту прав на компонування напівпровідникового виробу.

4. Правове регулювання в ЄС щодо захисту прав на компонування напівпровідникового виробу.

ТЕМА 9. ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМЕНУВАННЯ.

1. Види порушень прав на комерційне найменування.

2. Форми та способи захисту прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.

3. Захист прав на комерційне найменування у разі його порушення в мережі Інтернет.

4. Порядок захисту прав на комерційне найменування (судовий, позасудовий). Роль органів Антимонопольного комітету України щодо захисту прав на комерційне найменування.

ТЕМА 10. ПРАВОВА ОХОРОНА ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК

1. Умови надання правової охорони торговельним маркам.

2. Види порушень прав на торговельну марку.

3. Характеристика порушень прав на торговельну марку у цифровому середовищі.

4. Способи захисту прав на торговельну марку:

- припинення порушеного права;

- відшкодування збитків;

- інші способи захисту;

5. Визнання торговельної марки добре відомою як спосіб захисту прав на неї.

6. Особливості захисту прав на торговельну марку у разі їх порушення у цифровому середовищі. Порядок захисту прав на торговельні марки в мережі Інтернет (подання скарги в Фейсбук, Інстаграм, Youtube тощо).

7. Особливості доказування у справах про захист прав на торговельні марки.

ТЕМА 11. ПРАВОВА ОХОРОНА ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ ТА ІНШИХ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ (ДОМЕННИХ ІМЕН, БРЕНДІВ, СИМВОЛІКИ ТОЩО).

1. Правова охорона географічних зазначень:

1.1 Умови надання правової охорони географічному зазначенню.

1.2. Види порушень прав на географічне зазначення.

1.3. Способи захисту прав на географічне зазначення.

2. Правова охорона доменних імен:

- поняття домену,

- регулятори відносин.

3. Доменні спори. Порядок їх вирішення.

4. Фірмовий стиль: особливості правової охорони.
5. Інші комерційні позначення: особливості правової охорони.

ТЕМА 12. ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ

1. Умови надання правової охорони та види прав на сорт рослин.
2. Види порушень на прав на сорти рослин.
3. Способи захисту прав на сорти рослин.
4. Види порушень та способи захисту прав на породи тварин.

ТЕМА 13. ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ЛОКАЛЬНОЮ НОВИЗНОЮ

1. Комерційна таємниця: особливості правової охорони.
2. Види порушень прав на комерційну таємницю.
3. Порядок (судовий, позасудовий) та способи захисту прав на комерційну таємницю.
4. Особливості захисту прав на ноу-хау.
5. Договірні способи захисту прав на комерційну таємницю та ноу-хау.
6. Раціоналізаторська пропозиція: особливості правової охорони, порядок та способи захисту прав на неї.

ТЕМА 14. ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.

1. Поняття, ознаки договорів, об'єктом яких є майнові права інтелектуальної власності.
2. Види договорів щодо розпорядження майновими права інтелектуальної власності.
3. Види порушень прав інтелектуальної власності у договірних правовідносинах.

ТЕМА 15. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ДОГОВОРАХ ЩОДО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

1. Ліцензійний договір: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
2. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
3. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
4. Авторські договори: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
5. Договір комерційної концесії: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.

ТЕМА 16. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНШИХ ДОГОВІРНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

1. Договір застави майнових прав інтелектуальної власності: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
2. Договір про передання майнових виключних майнових прав інтелектуальної власності в статутний капітал: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
3. Інші договори у сфері інтелектуального права: види порушень та захист прав інтелектуальної власності.
4. Ліцензія як правова підстава використання майнових прав інтелектуальної власності. Способи і порядок захисту прав, наданих ліцензією.
5. Вільні публічні ліцензії: загальна характеристика, ознаки, види (creative commons, GPL, інші), способи та порядок захисту прав, наданих такими ліцензіями.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

Лекційний курс (денна - 16 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1. ПРАВОВА ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ.	1
2	ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ: ПОРЯДОК ТА СПОСОБИ.	1
3	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА ОКРЕМІ ОБ'ЄКТИ	1
4	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ/СУМІЖНИХ ПРАВ ОРГАНІЗАЦІЯМИ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ:	1
5	ПРАВОВА ОХОРОНА ВИНАХОДІВ, КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	1
6	ПОРЯДОК І СПОСОБИ ЗАХИСТУ ПАТЕНТНИХ ПРАВ.	1
7	ПРАВОВА ОХОРОНА ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ	1
8	ПРАВОВА ОХОРОНА КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВОГО ВИРОБУ	1
9	ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМЕНУВАННЯ.	1
10	ПРАВОВА ОХОРОНА ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК	1
11	ПРАВОВА ОХОРОНА ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ ТА ІНШИХ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ (ДОМЕННИХ ІМЕН, БРЕНДІВ, СИМВОЛІКИ ТОЩО).	1
12	ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ	1

	СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ	
13	ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ЛОКАЛЬНОЮ НОВИЗНОЮ	1
14	ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.	1
15	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ДОГОВОРАХ ЩОДО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	
16	ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНШИХ ДОГОВІРНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	11
	Разом	16

Практичні заняття (денна - 32 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1. ПРАВОВА ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ.	2
2	ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ: ПОРЯДОК ТА СПОСОБИ.	2
3	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА ОКРЕМІ ОБ'ЄКТИ	2
4	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ/СУМІЖНИХ ПРАВ ОРГАНІЗАЦІЯМИ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ:	2
5	ПРАВОВА ОХОРОНА ВИНАХОДІВ, КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	2
6	ПОРЯДОК І СПОСОБИ ЗАХИСТУ ПАТЕНТНИХ ПРАВ.	2
7	ПРАВОВА ОХОРОНА ПРОМИСЛОВИХ	2

	ЗРАЗКІВ	
8	ПРАВОВА ОХОРОНА КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВОГО ВИРОБУ	2
9	ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМЕНУВАННЯ.	2
10	ПРАВОВА ОХОРОНА ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК	2
11	ПРАВОВА ОХОРОНА ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ ТА ІНШИХ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ (ДОМЕННИХ ІМЕН, БРЕНДІВ, СИМВОЛІКИ ТОЦО).	2
12	ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ	2
13	ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ЛОКАЛЬНОЮ НОВИЗНОЮ	2
14	ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.	2
15	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ДОГОВОРАХ ЩОДО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	2
16	ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНШИХ ДОГОВІРНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	2
	Разом	32

Самостійна робота (денна – 87 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТЕМА 1. ПРАВОВА ОХОРОНА АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВИДИ ПОРУШЕНЬ.	10

2	ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ: ПОРЯДОК ТА СПОСОБИ.	10
3	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ НА ОКРЕМІ ОБ'ЄКТИ	10
4	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ АВТОРСЬКИХ/СУМІЖНИХ ПРАВ ОРГАНІЗАЦІЯМИ КОЛЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ:	5
5	ПРАВОВА ОХОРОНА ВИНАХОДІВ, КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.	5
6	ПОРЯДОК І СПОСОБИ ЗАХИСТУ ПАТЕНТНИХ ПРАВ.	5
7	ПРАВОВА ОХОРОНА ПРОМИСЛОВИХ ЗРАЗКІВ	5
8	ПРАВОВА ОХОРОНА КОМПОНУВАННЯ НАПІВПРОВІДНИКОВОГО ВИРОБУ	5
9	ПРАВОВА ОХОРОНА КОМЕРЦІЙНОГО НАЙМЕНУВАННЯ.	5
10	ПРАВОВА ОХОРОНА ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК	5
11	ПРАВОВА ОХОРОНА ГЕОГРАФІЧНИХ ЗАЗНАЧЕНЬ ТА ІНШИХ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ (ДОМЕННИХ ІМЕН, БРЕНДІВ, СИМВОЛІКИ ТОЩО).	5
12	ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ	5
13	ПРАВОВА ОХОРОНА РЕЗУЛЬТАТІВ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ЛОКАЛЬНОЮ НОВИЗНОЮ	5
14	ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.	2
15	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ДОГОВОРАХ ЩОДО РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	2
16	ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ	2

	ВЛАСНОСТІ В ІНШИХ ДОГОВІРНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	
	Разом	87

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру);

Також застосовуються методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення іспиту. Форма проведення іспиту – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою.

7. Розподіл балів, що присвоюється студентам

	Іспит	Сума
Поточна успішність і модуль		
T1 – T11	50	100
50		

Оцінювання знань студента здійснюється за 100 бальною шкалою

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

оцінка в балах	оцінка ECTS	визначення	екзаменаційна оцінка
90-100	A	відмінно	відмінно
81-89	B	дуже добре	добре
71-80	C	добре	
61-70	D	задовільно	задовільно
51-60	E	достатньо	
до 51	FX	незадовільно з правом перездачі	незадовільно
до 51	F	незадовільно без права перездачі	

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набути знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література до навчальної дисципліни

1. *Bently, Lionel, Brad Sherman*. Intellectual property law. Oxford University Press, USA, 2014.
2. *Dratler Jr, Jay, and Stephen M. McJohn*. Intellectual Property Law: Commercial, Creative and Industrial Property. Law Journal Press, 2022.
3. *Rochelle Cooper Dreyfuss, Justine Pila*. The Oxford Handbook of Intellectual Property Law. Oxford University Press, 2018. 1010 p.
4. Харитонова О. І., Харитонов Є. О., Ківалова Т. С., Дмитришин В. С., Кулініч О. О. та ін. Право інтелектуальної власності : підручник. К. Юрінком Інтер. 2021. 540.
5. Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. Інтелектуальне право України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 609 с.

Додаткова література

Noam Shemtov. Beyond the Code: Protection of Non-Textual Features of Software, Oxford University Press. 2017. 288 p.

Simon Stokes. Digital Copyright: Law and Practice. Bloomsbury Publishing. 2014. 310 p.

Tatiana-Eleni Synodinou, Philippe Jougoux, Christiana Markou, Thalia Prastitou. EU Internet Law: Regulation and Enforcement. Springer. 2017. 433 p.

АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ. За ред. Мироненко Н.М. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2019. 204 с.

Андрощук Г.О. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В НАЦІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2016. 366 с.

Договірні форми розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права : монографія / кол. авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.; НДІ ІВ НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2014. 248 с.

Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т.1 [Текст] : монографія. За наук. ред. Мироненко Н. М. НДІ ІВ НАПрН України, К. : Інтерсервіс, 2014. 279 с.

Дробязко В.С. ІСТОРИЧНІ Й ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ БЕРНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ЛІТЕРАТУРНИХ І ХУДОЖНІХ ТВОРІВ. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2018. 214 с.

Каница Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку. К.: Академперіодика. 2017. 664 с.

Підопригора О. Право інтелектуальної власності. Київ. Вентурі. 2002 р.

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ. За ред Мироненко Н.М. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2019. 270 с.

Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч.закладів. *О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.* К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.

Шабалін А.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: навчально-практичний посібник. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2020. 160 с.

Штефан А.С. ДОГОВІРНІ ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. НДІ інтелектуальної власності, Інтерсервіс. 2017. 230 с.

Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. *Право України*. 2018. № 1.

Інше

Intellectual Property Law Reviews & Journals (Westlaw)

Intellectual Property Legal Newspapers & Newsletters (Westlaw)

World IP Review. URL: <https://www.worldipreview.com/>

Теорія і практика інтелектуальної власності
<http://www.inprojournal.org/uk/golovna/>

Наукова література до теми 1-4

Oleksandra S Yavorska, Vitaliy M Kosovych, Ihor Y Boiko, Leonid L Tarasenko, Iryna I Shpuhanych. The current state of copyright and intellectual property in the IT field. *Cuestiones Políticas*. 2021, Vol. 39 Issue 71, p. 660-681.
<https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/37446/40926>

Yuliya Glado, Oleksandra Yavorska, Leonid Tarasenko, Olena Tsilmak, Tetiana Matiienko. Features of the contract for engineering services in civil law of Ukraine: ways to improve the process in the context of improving business. *Business: Theory and Practice*. 2021. 22 (2). С. 462-469.
<https://journals.vilniustech.lt/index.php/BTP/article/view/13537>

Аврамова О.Є., Разіна О.І. Проблеми захисту авторських прав в інтернеті // Вісник НТУ «ХП». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. – Харків: НТУ «ХП», 2013. – № 6(980). – С. 26-29.

Авторское право и смежные права. под ред. Г.И.Миронюка, В.С.Дробязко. - Издательский дом Ін-ЮРЕ, К. - 2001.

Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / за ред. А.С. Довгерта. — Книга 1: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р.В. Дроб'язко. — К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2001. — 520 с. Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів. — К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2001. — 460 с.

Авторське право і суміжні права: Європейський досвід: У 2-х книгах / За ред. А. С Довгерта. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001.

Андрощук Г.О. Правова охорона програмного забезпечення (комп'ютерних програм і баз даних) : монографія / Г. О. Андрощук, С. А. Петренко. — К. : НДІ ІВ НАПрНУ. — 2013. — 300 с.

Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право. - К.: КНТ, 2005.

Атаманова Ю. Право інтелектуальної власності: система міжнародно-правового регулювання. — Х.: ДІВ, 2004.

Басай О.В. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків у сфері інтелектуальної власності (проблеми теорії) : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / О. В. Басай; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». - Одеса, 2015.

Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. – 2006. – липень. - № 13. - . режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>

Верес І. Поняття організації колективного управління // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. – Львів. - 2015 р. - С. 183-185. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Демченко Т. С. Правове регулювання промислової власності в Європі та в Україні: Принципи побудови та шляхи зближення. — К.: Вид-во «Преса України», 2005.

Дроб'язко В. Правове регулювання авторського права і суміжних прав у Європейському Союзі / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2009. – № 1. – С. 3-13.

ДЮКАРСВА-БЕРЖАНІНА К. Ю. СУЧАСНІ ЗАКОНОДАВЧІ РЕАЛІЇ ЩОДО НАБУТТЯ АВТОРСЬКИХ МАЙНОВИХ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ, СТВОРЕНІ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВИКОНАННЯМ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ЧИ НА ЗАМОВЛЕННЯ. Право і суспільство. 2022. № 2. С. 57-62.

Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

Кметик-Подубінська, Х. "Художність твору як об'єкта авторського права." Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право 69 (2022): 98-102.

Кметик-Подубінська, Х. І. "АВТОРСЬКЕ ПРАВО В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ." Legal sciences and their role in the development of the legal culture of a modern man : Scientific monograph. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2022.197 p.

Кметик-Подубінська, Х. ФОТОГРАФІЧНИЙ ТВІР ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ. Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2022. № 74.

Овчаренко А. Система міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності // Юридичний журнал. – 2010. - № 6. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3534>

Патентні системи та законодавство країн СНД і Балтії. Ч. 2 [Текст] : збірник нормативно-правових актів / Г. О. Андросчук, Л. І. Работягова. – К. :НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. – 408с.

Підпригора О. Право інтелектуальної власності. – Київ. – Вентурі. – 2002 р.

Право інтелектуальної власності в Інтернеті : [наук.-практ. посібник] / С.А.Петренко, В.М. Троцька. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 288 с.

Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. — К.: Видавничий Дім «Слово», 2006.

Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. Вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андросчук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. — 696 с.

Право інтелектуальної власності: Академічний курс / За ред. О.А. Підпригори, О. Д. Святоцького. — Вид. друге, перероб. та доповн. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.

Право інтелектуальної власності: підручник // [О. І. Харитонова, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.] за заг. ред. О. І. Харитонової. — К.: Юрінком Інтер, 2015. — 544 с.

Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід’ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. — 2005. - № 2. — режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>

Правове регулювання відносин у сфері охорони прав на комерційну таємницю: сучасний стан і перспективи розвитку : монографія / за загал. ред. Н. М. Мироненко; НДІ ІВ НАПрНУ — К. : Інтерсервіс, 2012. — 396 с.

Тарасенко Л. Особливості звернення до суду з позовом щодо захисту авторського права // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітної науково-практичної конференції. Частина 1. — Львів. - 2015 р. - С.222-226. Режим доступу: http://law.lnu.edu.ua/uploads/media/konferencija_2015_chastina_1_01.pdf

Тарасенко Л.Л. NFT – новітній цифровий об’єкт авторського права чи форма вираження твору. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 2. <http://www.inprojournal.org/uk/2-123-2022/>

Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. — 2014. - № 10. — С.21-26. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahistuvavtorskih-prav.html>

Тарасенко Л.Л. Захист авторських прав: процесуальні аспекти /Л.Л.Тарасенко // Часопис Київського університету права: Український науково-теоретичний часопис. — К.: Київ. Ун-т права НАН України, Ін-т держ. і права ім. В.М.Корецького НАН України. — 2015. - № 2. — С.246-250
Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2015_2/CHAS15_2.pdf

Тарасенко Л.Л. Суб’єктний склад розгляду справ щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». — Ужгород: Ужгородський нац. ун-т, 2015. — Вип. 34. — Т. 1.— С.105-109. Режим доступу: <http://www.visnykjuris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=95>

Тарасов Д. Про реформу права інтелектуальної власності в Євросоюзі //Інтелектуальна власність. – 2013. - № 3.

Харитоновна О.І. Правовідносини інтелектуальної власності , що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади): моногр. / О.І.Харитоновна. – Одеса.:Фенікс,2011.

Штефан О. О. Науково-практичний коментар Глави 36 Цивільного кодексу України (Авторське право) / О. О. Штефан ; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2014 — 128 с.

Яворська О. С. Використання об'єктів авторського та (або) суміжних прав на підставі вільних публічних ліцензій. / О.С. Яворська // Збірник матеріалів ІV Всеукраїнська науково-практична конференція “Юрисдикційна форма захисту прав, свобод та інтересів” (Київ, 27 квіт. 2017 р.). – К.: Наук.-дослід. Інст. Интел. влас. НАПрН України, 2017. – С. 87-89.

Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Право України. 2018. № 1.

Яворська О.С. Законодавчі новели про способи захисту авторських і суміжних прав в мережі Інтернет / О.С.Яворська // Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного та ІТ права: матеріали другої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 27-28 жовтня 2017 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2017. – С. 49-58 (0,54 друк. арк.).

Яворська О.С. Охорона прав на бази даних. Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2021. № 72.

Яворська О.С. Теорія та практика застосування презумпції творчого характеру праці, результатом якої є об'єкт інтелектуальної власності / Олександра Степанівна Яворська // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2017. – Випуск 64. – С. 175 – 182.

Яворська, О. С. (2017). Законодавчі новели щодо захисту авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Часопис цивілістики, (26), 29-33.

Наукова література до тем 5-11

Андрощук Г. Інститут секретних винаходів як фактор забезпечення національної безпеки. Наука та наукознавство. 2020. № 4 (110). С. 24-43.

- Андрощук Г. Патентний тролінг проти інновацій: стан, тенденції, загрози. Право та інноваційне суспільство. 2013. № 1. С. 70–88.
- Андрощук Г.О., Работягова Л.І. Реформа патентної системи США: аналіз змін. Наука, технології, інновації. 2017. № 3 (3). С. 61-69.
- Бабенко В. А. Торговельна марка: еволюція, історія, сучасність // В. А. Бабенко. – Історія торгівлі, податків та мита. – 2014. – № 1(9).
- Басай О.В. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків у сфері інтелектуальної власності (проблеми теорії): автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2015. 36 с.
- Батова В. Правова природа патенту. - НДІ інтелектуальної власності АІПР України. – 2012. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/viewpravova-pryroda-patentu.html>
- Бойко І.Й., Тарасенко Л.Л. Патентне право в умовах війни: правові можливості для захисту і відновлення України. Право і суспільство. 2022. № 3. С. 38-43.
- Бондаренко О.О. Цивільно правова охорона промислових зразків в Україні та країнах ЄС: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2017. 19 с.
- Бондаренко О.О. Щодо проблем правової охорони промислових зразків в Україні // Часопис Київського університету права. – 2013. - № 2. – С.241-244. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2013_2/241.pdf
- Бондаренко С. Формула винаходу (практичний приклад). Патентний пошук в Україні. режим доступу http://www.tm24.com.ua/ua/details/page_139/
- Васьковська Т. Актуальні проблеми судової експертизи промислових зразків// Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2008. - № 2. – С.15-20.
- Васьковська Т. Промисловий зразок як твір декоративно-прикладного мистецтва. - НДІ інтелектуальної власності АІПР України. – 2009. – режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-promyslovyu-zrazok-jak-tvirdekoratyvno-prykladnoho-mystetstva.html>
- Галянтич К. Промислова власність: правові засоби охорони та захисту: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва, 2003. 256 с.
- Гарєєв Є.Ш. Правова охорона винаходів: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Є.Ш. Гарєєв ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2007. — 20 с.
- Гирич О.С. Нетрадиційні товарні знаки (торговельні марки) // О.С.Гирич / Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.).

– Львів: Юрид. ф–т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С.48-53.
<http://law.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>

Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // режим доступу: http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulyastattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf

Давид Л. Особливості виникнення суб'єктивних цивільних прав на патент на промисловий зразок. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Право. 2014. № 25. С. 62-65.

Давид Л. Л. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Л. Л. Давид; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. - Київ, 2015. - 20 с.

Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. - № 3-1. – С.120-122. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf

Дорошенко О., Работягова Л. Деякі аспекти встановлення відповідності промислового зразка критеріям охороноздатності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2021. № 1. С. 27-38.

Дорошенко О., Работягова Л. Новий інститут права інтелектуальної власності в Україні - незареєстрований промисловий зразок. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 4. С. 42-51.

Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності. Навчальний посібник. – К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності”, 2003. – 64 с.

Жихарев О. Особливості дослідження експертом промислових зразків з урахуванням змін до законодавства. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 4. С. 32-41.

Зайківський О., Оністрат О. Щодо впливу порушень прав інтелектуальної власності на обороноздатність держави. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 3. С. 47-54.

Зінич Л. В. Обмеження прав власника патенту як основа забезпечення балансу приватних та публічних інтересів. Сучасні проблеми правової

системи України: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції (м.Київ, 26 листопада 2016 р.). Київ, 2015. Випуск 7. С. 155-156.

Зінич Л. В. Правовий режим використання державою об'єктів промислової власності. 2017. автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Івано-Франківськ. 18 с.

Зінич Л.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРИМУСОВОГО ЛІЦЕНЗУВАННЯ ВИНАХОДІВ І КОРИСНИХ МОДЕЛЕЙ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 74 – 79.

Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

Іщук С.І. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук, спец.: 12.00.03. Київ – 2009.

Капіца Ю. М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку: монографія . Київ: Академперіодика, 2017. 662 с.

Капіца Ю. Незареєстрований промисловий зразок: особливості захисту прав в Європейському Союзі та проблеми тролінгу в Україні. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 5. С. 60-71.

Капіца Ю. Охорона прав на корисні моделі – тенденції в Європейському Союзі та виклики для України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 3. С. 27-40.

Капіца Ю., Воробйов В. Охорона прав на промислові зразки в Європейському Союзі. Університетські наукові записки. 2005. № 4. С. 73-77.

Капіца Ю.М. Уніфікація і гармонізація законодавства з охорони прав інтелектуальної власності держав-членів ЄС та законодавство України. дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2019. 472 с.

Качуровський В.В. ПРАВО НА НЕДОТОРКАНІСТЬ ОБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 79 – 82.

Кашинцева О.М. Дослідження «вічнозелених патентів» на фармацевтичному ринку України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 3. С. 16-26.

Кириленко А. Законодавство ЄС у сфері промислових зразків: теоретично-практичний коментар. 2021. 91 с. ISBN: 978-84-09-28480-1.

Кириченко І. Попереджувальне маркування для товарних знаків: вітчизняна та міжнародна практика правозастосування // І.Кириченко. – Юридичний журнал. – 2003. – № 8.

Кириченко Т.С. Захист патентного права на основі формули винаходу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Т.С. Кириченко ; Нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2005. — 17 с.

Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійними патентів на промислові зразки // Юридичний журнал. – 2006. - № 9. – режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>

Колосов О.Є. Особливості складання опису та формули винаходу. Режим доступу http://kolosov.kiev.ua/file/shop/332_1.pdf

Крижна В. М. Право попереднього користувача на торговельну марку за законодавством України // Вісник господарського судочинства. — 2004. - № 3. - С 220-226.

Кузьменко Т.С. «Бренд» як складний правовий засіб індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. – Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03. – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. – Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2011.

Мартин В.М. Умови надання правової охорони торговельним маркам // В.М.Мартин / Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 91 – 97. <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>

Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. – 2013. - № 2 (113). – С.51-54. Режим доступу: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>

Мироненко Н. М. Правовая охрана товарных знаков, фирменных наименований и географических указаний в Германии. — К.: Таксон, 1997.

Москалюк Н.Б. Теоретичні та практичні проблеми права державної власності та його реалізації: дис. ...д-ра юр. наук :12.00.03. Тернопіль, 2021. 474 с.

Орлюк О., Работягова Л. Співвідношення правової охорони промислових зразків і торговельних марок. - НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-spivvidnoshennjappravovoji-okhorony-promyslovykh-zrazkiv-i-torhovelnykh-marok.html>

Падучак Б. М. Цивільно правове регулювання відносин у сфері трансферу технологій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2011. 20 с.

Пелипенко О. Як захистити торгову марку при незаконному імпорті товарів // режим доступу http://www.ilfua.com/ua/publications/articles/zakhystyty_torgovu_marku/

Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. – 2014. – режим доступу: <http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/>

Работягова Л. Патент на корисну модель: забезпечення балансу прав. – НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-patent-na-korysnu-model-zabezpechennjabalansu-prav.html>

Работягова Л. Промисловий зразок як об'єкт правової охорони. – НДІ інтелектуальної власності АпрН України. – 2009. - режим доступу: <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-promyslovyu-zrazok-jak-objekt-pravovojiokhorony.html>

Рассомахіна О.А. Охорона прав на торговельні марки в Інтернеті за законодавством ЄС, держав-членів ЄС, США та інших країн // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С.109-116. <http://law.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>

Рассомахіна О.А. Правове регулювання використання торговельних марок у господарському обороті: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.А. Рассомахіна ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана". — К., 2008. — 19 с.

Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. — О., 2008. — 18 с.

Романадзе Л.Д. Правове регулювання окремих способів захисту прав на знаки для товарів та послуг // Актуальні проблеми держави і права. – 2004. – Вип. 22. – С. 622-628.

Ромат Є. Захист торговельних марок як об'єктів інтелектуальної власності // Теорія та практика державного управління. – 2011. - № 34 (3). – С.1-9. Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-3/doc/2/23.pdf>

Самоловова Н. Незареєстрований промисловий зразок в індустрії моди. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2021. № 3. С. 11-18.

Тарасенко Л. Захист прав інтелектуальної власності на винаходи (корисні моделі) і промислові зразки. Вроцлавсько-Львівський юридичний вісник. 2016. № 7. 247-257.

Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. – 2016. - № 2. – режим доступу: <http://kul.kiev.ua/gurnal-chasopis-kup-/chasopis-kijivskogo-universitetuprava.html>

Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у судових спорах щодо інтелектуальних прав / Л.Л.Тарасенко // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 126-133 <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>

Тарасенко Л.Л, Примусові ліцензії на винаходи, корисні моделі: окремі проблеми і перспективи застосування. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6.

Тарасенко Л.Л. Захист прав інтелектуальної власності на знаки для товарів і послуг / Л.Л.Тарасенко // Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. – Львів: Львівський нац.ун-т, 2016. – Вип. 62. – С. 90-98. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/10/Вісник-62.pdf>

Тарасенко Л.Л. Новації щодо правової охорони промислових зразків. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. № 70. С. 196-202.

Тарасенко Л.Л. Права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) / Л.Л. Тарасенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право. – 2016. - № 39. Режим доступу: <http://www.visnykjuris.uzhnu.uz.ua/index.php/archiv?id=113>

Тарасенко Л.Л. Промислові зразки: новації 2020 р. Інтелектуальна власність в креативних індустріях : ел. зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 12 листоп. 2021 р. / редкол.: О.Ф. Дорошенко, А.С. Штефан та ін.; НДІ інтел. власн. НАПрН України, Навч.-наук. інст. права КНУ ім. Т. Шевченка, Київ, 2021. С. 2018-228.

Тарасенко Л.Л. Реформа патентного законодавства (2020): основні новації щодо винаходів (корисних моделей). Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2021. № 73. С. 67-76.

Тарасенко Л.Л. Домени, фірмовий стиль та інші комерційні позначення: особливості правової охорони. Вісник Львівського університету. Серія Юридична. 2022. № 74.

Ульянова Г. Реалізація права інтелектуальної власності на промисловий зразок. Міжнародний юридичний вісник: збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2015. № 1. С. 189-194.

Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади): монографія. Одеса: Фенікс, 2011. 346 с.

Черкашин В.Ф. ДОЦІЛЬНІСТЬ ПАТЕНТУВАННЯ В УМОВАХ МОНОПОЛІЙ МАНУФАКТУР ТА ПОСЛУГ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф – т Львів. нац. ун – ту ім. І. Франка, 2016. – С. 144 – 149.

Шишка Р. Протидія патентному тролінгу в Україні. Часопис цивілістики. 2017. № 23. С. 73-77.

Шишка Р.Б. Механізм правового регулювання правовідносин у сфері інтелектуальної власності. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: зб. матеріалів наук. практич. конференції (Львів, 18 листопада 2016). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 297–305.

Яворська О. С. Договори у сфері інтелектуального права: проблеми застосування чинного законодавства. ІТ право: проблеми і перспективи

розвитку в Україні : зб. матеріалів науково практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка, 2016. 396 с. С. 306–316.

Яворська О. С. Проблеми законодавчої визначеності способів захисту патентних прав. Цивільне право і процес: витоки, здобутки та перспективи розвитку. Видавничий дім «Гельветика». Київ. 2020. С. 131-135.

Яворська О. С. Реформування законодавства у сфері інтелектуальної власності. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: реалії та перспективи. Львів. 2021. С. 6-11.

Якубівський І. Виникнення майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Часопис цивілістики. 2015. № 18. С. 223-228.

Якубівський І. Є. Об'єкти патентного права. Правова держава. 2021. № 43. С. 112-121.

Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 521 с.

Якубівський І.Є. Способи використання об'єктів патентного права. Проблеми цивільного права та процесу: матеріали наук.-практ. конф. Харків: ХНУВС. 2016. С. 87-90.

Ярошевська Т.В. Охорона прав промислової власності: приватно-правовий аспект: дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2021. 506 с.

Ярошевська Т.В. Поняття права промислової власності та його джерела. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2013. № 23 (ч. 1). Т. 1. С. 288 –292.

Ярошевська Т.В. Право на службовий винахід: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т.В. Ярошевська ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К., 2009. — 19 с.

Ярошевська Т.В. Проблеми охорони прав промислової власності в Україні: монографія. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 372 с.

Ярошевська Т.В. Проблемні питання охорони прав на об'єкти промислової власності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2013. №24. Т. 1. С.110–114.

Ярошевська Т.В. Проблемні питання створення та охорони біотехнологічних винаходів. Trends in the development of modern scientific thought: матеріали X

Міжнар. наук.-практ. конф. (Ванкувер, Канада, 23–26 листопада 2020 р.). С. 282–284.

Ярошевська Т.В. Реформування законодавства України у сфері охорони промислової власності: цивільно-правовий аспект. Часопис цивілістики. 2019. №32. С. 82–88.

Ярошевська Т.В. Становлення інституту права промислової власності в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету 2013. № 4. Т.1. С. 109–113.

Наукова література до теми 12-13

Басай О.В. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків у сфері інтелектуальної власності (проблеми теорії): автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2015. 36 с.

Дюкарева-Бержаніна К.Ю. "Захист прав на комерційну таємницю: національні підходи та світовий досвід." Право і суспільство 2 (2020): 168-176.

Дюкарева-Бержаніна К. (2022). Архаїзм авторського договору. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (70), 170-174.

Дюкарева-Бержаніна К. Захист комерційної таємниці в судовому провадженні. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 3. С. 14-17.

Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності. Захист авторського права і суміжних прав. Захист права промислової власності. Навчальний посібник. – К.: ЗАТ “Інститут інтелектуальної власності”, 2003. – 64 с.

Зайківський О., Оністрат О. Щодо впливу порушень прав інтелектуальної власності на обороноздатність держави. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 3. С. 47-54.

Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

Капіца Ю. М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку: монографія . Київ: Академперіодика, 2017. 662 с.

Капіца Ю.М. Уніфікація і гармонізація законодавства з охорони прав інтелектуальної власності держав-членів ЄС та законодавство України. дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Київ. 2019. 472 с.

Качуровський В.В. ПРАВО НА НЕДОТОРКАНІСТЬ ОБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 79 – 82.

Москалюк Н.Б. Теоретичні та практичні проблеми права державної власності та його реалізації: дис. ...д-ра юр. наук :12.00.03. Тернопіль. 2021. 474 с.

Падучак Б. М. Цивільно правове регулювання відносин у сфері трансферу технологій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2011. 20 с.

Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у судових спорах щодо інтелектуальних прав / Л.Л.Тарасенко // Актуальні проблеми інтелектуального права: матеріали першої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 23 вересня 2016 р.). – Львів: Юрид. ф –т Львів. нац. ун –ту ім. І. Франка, 2016. – С. 126-133 <http://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/09/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-Актуальні-проблеми-інтелектуального-права-Львів-2016.pdf>

Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади): монографія. Одеса: Фенікс, 2011. 346 с.

Шишка Р.Б. Механізм правового регулювання правовідносин у сфері інтелектуальної власності. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні: зб. матеріалів наук. практич. конференції (Львів, 18 листопада 2016). Львів: НУ «Львівська політехніка», 2016. С. 297–305.

Яворська О. С. Договори у сфері інтелектуального права: проблеми застосування чинного законодавства. ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні : зб. матеріалів науково практичної конференції. Львів: НУ «Львівська політехніка, 2016. 396 с. С. 306–316.

Яворська О. С. Реформування законодавства у сфері інтелектуальної власності. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: реалії та перспективи. Львів. 2021. С. 6-11.

Якубівський І.Є. Набуття, здійснення та захист майнових прав інтелектуальної власності в Україні: монографія. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 521 с.

Ярошевська Т.В. Охорона прав промислової власності: приватно-правовий аспект: дис ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2021. 506 с.

Ярошевська Т.В. Реформування законодавства України у сфері охорони промислової власності: цивільно-правовий аспект. Часопис цивілістики. 2019. №32. С. 82–88.

Наукова література до теми 14-16

Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О.С.Яворської. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016 р. – 608 с.

Договірні відносини щодо результатів наукової та науково-технологічної діяльності: монографія / кол. авторів: Батова В. О., Пічкур О. В., Работягова Л. І., Тверезенко О. О.; за заг. ред. О. Ф. Дорошенка; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2013. — 222 с.

Договірні форми розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права : монографія / кол. авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.; НДІ ІВ НАПрН України. — К. : Інтерсервіс, 2014. — 248 с.

Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т.1 [Текст] : монографія / Колектив авторів : Г. О.Андрощук, Ю. Л. Борко, В. А. Васильєва, І. Ф.Коваль, В. М. Коссак, Б. М. Падучак, О. О.

Дюкарева-Бержаніна, К. (2022). Архаїзм авторського договору. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, (70), 170-174.

Тверезенко; за наук. ред. Мироненко Н. М.– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. – 279 с.

Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності. – Київ. – Юрінком. - 2001 р.

Оуен Л.Купівля і продаж авторських прав на літературні твори. - К.,Основи. - 1996.

Охорона інтелектуальної власності: Нормативно-правові акти /За заг. ред. О. Д. Святоцького. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.

Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. — К.: Форум, 2002.

Підопригора О. Право інтелектуальної власності. – Київ. – Вентурі. – 2002 р.

Рассомахіна О.А. Правове регулювання використання торговельних марок у господарському обороті: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.А.

Рассомахіна ; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана".
— К., 2008. — 19 с

Тарасенко Л.Л. Майнові права інтелектуальної власності як внесок у статутний капітал ТзОВ / Л.Л.Тарасенко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Матеріали XXI звітн. наук.-практ. конф. (Львів, 4-5 лют. 2016 р.): у 2 ч. Ч. 1. – Львів : Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2016. – С.200-202. Режим доступу: <http://law.lnu.edu.ua/research/conferences/konferentsiya-problemyderzhavotvorennya-i-zahystu-prav-lyudyny-v-ukrajini>

Штефан О.О., Мироненко Н.М.. Нетипові суб'єкти договірних авторсько-правових відносин: брошура. – К.: ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2011 – 62 с.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

Конституція України.

Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.).

Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р.

Господарський кодекс України.

Господарський процесуальний кодекс України.

Закон України "Про охорону прав на сорти рослин",

Закон України "Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів".

Закон України "Про архітектурну діяльність".

Закон України "Про видавничу справу".

Закон України "Про кінематографію".

Закон України "Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності".

Закон України «Про авторське право і суміжні права».

Закон України «Про міжнародне приватне право».

Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

Закон України «Про правову охорону географічних зазначень».

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».

Закон України «Про охорону прав на промислові зразки».

Закон України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».

Інструкцією про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг: затверджено наказом МОН України від 17.08.2001

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом МОН України від 17.08.2001.

Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом МОН України від 16.07.2001.

Інструкція про реєстрацію договору про передачу майнового права на сорт і договору про передачу права на використання сорту: затверджено наказом МОН України від 08.08.2003.

Методичні рекомендації з окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів та послуг. // Державне підприємство «Український інститут промислової власності». 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.sips.gov.ua/i_upload/file/metod-rek-znak-2014-pdf

Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Режим доступу: <https://nice.uipv.org/>

Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності» від 15.09.2003 N 622 – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>

Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»: затверджено постановою КМ України від 03.10.2007.

Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року.

Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України: затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 15.04.2005.

Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756.

Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затв. Постановою КМ України № 1716 від 23.12.2004. № 1716.

Постанова КМУ «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» від 27 грудня 2001 р. N 1756. Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>

Правила погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг: затв. Наказом МОН України від 04.08.2010. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 82. – Ст. 2993.

Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2002 р. №197.

Правила розгляду заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 березня 2002 р. №198.

Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 22 січня 2001 р. №22.

Правила складання і подання заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2002 р. №110.

Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару, затв. наказом Міністерства освіти і науки України № 598 від 17.08.2001 р.

Правила складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, в редакції наказу від 20 серпня 1997 р. № 72.

Рекомендації парламентських слухань «Захист прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми законодавчого забезпечення та правозастосування», затверджені Постановою Верховної Ради України від 27 червня 2007 року N 1243-V. – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1243-v>

Сінгапурський договір про право товарних знаків від 27.03.2006. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32. – Стор. 13.

Цивільний кодекс України.

Цивільний процесуальний кодекс України.

ПРАВО ЄС:

ДИРЕКТИВА від 16 грудня 1986 № 87/54/ЄЕС Про правову охорону топографії напівпровідникових виробів.

ДИРЕКТИВА від 3 жовтня 1989 № 89/552/ЄЕС Про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення.

ДИРЕКТИВА від 14 травня 1991 № 91/250/ЄЕС Про правову охорону комп'ютерних програм.

ДИРЕКТИВА від 19 листопада № 1992 92/100/ЄЕС Про право на прокат, право на позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 29 жовтня 1993 № 93/98/ЄЕС Про гармонізацію строку охорони авторського права і деяких суміжних прав

ДИРЕКТИВА від 27 вересня 1993 №93/83/ЄЕС Про узгодження деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції

ДИРЕКТИВА від 11 березня 1996 № 96/9/ЄС Про правову охорону баз даних

ДИРЕКТИВА від 13 жовтня 1998 № 98/71/ЄС Про правову охорону промислових зразків

ДИРЕКТИВА від 6 липня 1998 № 98/44/ЄС Про правову охорону біотехнологічних винаходів

ДИРЕКТИВА від 22 травня 2001 № 2001/29/ЄС Про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві

ДИРЕКТИВА від 27 вересня 2001 № 2001/84/ЄС Про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва

ДИРЕКТИВА від 13 червня 2002 № 2002/53/ЄС Про спільний каталог сортів видів сільськогосподарських культур

ДИРЕКТИВА від 29 квітня 2004 № 2004/48/ЄС Про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності

ДИРЕКТИВА від 21 грудня 1988 № 89/104/ЄЕС Про наближення законодавства держав-членів, що стосується торговельних марок

РЕГЛАМЕНТ від 31 травня 1995 № 1239/95 Що встановлює правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 щодо процедур, які розглядає Бюро Співтовариства з захисту прав на сорти рослин

РЕГЛАМЕНТ від 17 травня 1999 № 1493/1999 Про загальну організацію ринку вина

РЕГЛАМЕНТ від 23 липня 1996 № 1610/96 Про створення додаткового охоронного сертифікату щодо засобів для захисту рослин

РЕГЛАМЕНТ від 28 червня 2003 № 1650/2003 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту сортів рослин на рівні Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 31 травня 1995 № 1238/95 Яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 24 липня 1995 № 1768/95 Що запроваджує правила застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого у статті 14(3) Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин

РЕГЛАМЕНТ від 25 жовтня 1995 № 2506/95 Що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин

РЕГЛАМЕНТ від 17 грудня 1996 № 2470/96 Щодо продовження строків дії права на сорт рослин Співтовариства для сортів картоплі

РЕГЛАМЕНТ від 22 грудня 1999 № 2790/1999 Про застосування частини 3 статті 81 Договору до категорій вертикальних угод та узгоджених дій

РЕГЛАМЕНТ від 29 листопада 2000 № 2659/2000 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про дослідження та розробки

РЕГЛАМЕНТ від 11 лютого 2000 № 329/2000 Яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 12 грудня 2001 № 6/2002 Про промислові зразки Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 28 червня 2003 № 1650/2003 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту Співтовариством різновидів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 28 березня 2003 № 569/2003 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Комісії (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 14 липня 1992 № 2081/92 Про захист географічних зазначень та найменувань походження сільськогосподарських продуктів та продовольчих товарів

РЕГЛАМЕНТ від 6 грудня 2002 № 2181/2002 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1239/95 про запровадження норм застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94, що стосується процедур Бюро Співтовариства з питань сортів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 3 грудня 1998 № 2605/98 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1768/95 про запровадження порядку застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого частиною 3 статті 14 Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту сортів рослин на рівні Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 3 грудня 1998 № 2605/98 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1768/95 про запровадження порядку застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого частиною 3 статті 14 Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про запровадження порядку захисту Співтовариством різновидів рослин

РЕГЛАМЕНТ від 20 грудня 1993 № 40/94 Щодо торговельної марки Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 7 квітня 2004 № 802/2004 Який імплементує Регламент Ради (ЄС) №139/2004 щодо контролю за концентрацією суб'єктів господарювання

РЕГЛАМЕНТ від 29 квітня 2004 № 873/2004 Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про захист на рівні Співтовариства досягнень в галузі рослинництва

ДИРЕКТИВА від 23 квітня 2009 № 2009/24/ЄС Про правову охорону комп'ютерних програм

РЕГЛАМЕНТ від 26 лютого 2009 № 207/2009 Про торговельну марку Співтовариства

РЕГЛАМЕНТ від 17 травня 2006 № 816/2006 Про обов'язкове ліцензування патентів, що стосуються виробництва фармацевтичної продукції для експорту до країн, де існують проблеми в охороні здоров'я

РЕГЛАМЕНТ від 15 січня 2008 № 110/2008 Про визначення, опис, презентацію, маркування і захист географічного позначення спиртних напоїв, та який скасовує Регламент Ради (ЄЕС) № 1576/89

РЕГЛАМЕНТ від 22 липня 2003 № 1383/2003 Щодо застосування дій митних стосовно товарів з підозрою на порушення певних прав інтелектуальної власності та заходів, що мають вживатися стосовно товарів, які порушують такі права

РЕГЛАМЕНТ від 27 квітня 2004 № 772/2004 Про застосування статті 81(3) Договору до категорій договорів про передачу технологій.

СУДОВА ПРАКТИКА:

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 4 червня 2010р. «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/3adf2d0e52f68d76c2256c080037bac9/925cb195f3f0bf70c225774200286bfd?OpenDocument>

Постанова Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 4 "Про деякі питання практики призначення судової експертизи". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0004600-12>

Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 23.03.2012 № 5 "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності". Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0005600-12>

ОГЛЯД ПРАКТИКИ Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). 2021. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_27_05_2021.pdf

Топ-5 рішень Верховного Суду в сфері захисту ІВ у 2021 р. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/top5-rishen-verhovnogo-sudu-v-sferi-zahistu-iv-u-2021-r.html>

Судова практика вирішення спорів, пов'язаних із неправомірним використанням об'єктів авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет. 2021. <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=9e4662a7-e339-4942-87a9-3de33288c0c6&title=SudovaPraktikaVirishenniaSporiv-PoviazanikhIzNeppravomirnimVikoristanniamObktivAvtorskogoPravaISumizhnikhPravVMerezhiInternet>

ТОП-5 судових спорів у сфері технологій. 2018. https://vkr.ua/publication/top5_sudovikh_sporiv_u_sferi_tekhnologiy

Судові рішення у сфері інтелектуальної власності. 2020. <https://uba.ua/ukr/news/7909/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 22.01.2007 N 01-8/25 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_25600-07

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 14.12.2007р. N 01-8/974 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_974600-07

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005р. N 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0784600-05>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 31.05.2010р. N 01-08/322 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_322600-10

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 15.07.2010р. N 01-08/415 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_415600-10

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006р. № 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_846600-06

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 27.06.2008р. № 01-8/383/1 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v83_1600-08

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/844 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/401/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/845 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист права власності на комерційне найменування». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/400/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/846 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/399/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 17.04.2006 № 01-8/847 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на знаки для товарів і послуг (торговельну марку)». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/398/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 13.07.2005 № 01-8/1234 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти промислової власності». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/391/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 06.05.2005 № 01-8/784 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав». – режим доступу: <http://vgsu.arbitr.gov.ua/news/393/>

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 04.04.2012 № 01-06/417/2012 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим

господарським судом України)». – режим доступу:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_417600-12

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 19.11.2013 № 01-06/1658/2013 «Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)». – режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1658600-13>

Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 21.08.2008 N 01-8/498 «Про атестованих судових експертів з питань, пов'язаних з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, та науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_498600-08

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 20.02.2007 N 01-8/91 «Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_91600-07

Оглядний лист Вищого господарського суду України від 14.02.2007 N 01-8/78 «Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок та прав на раціоналізаторську пропозицію». – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v8_78600-07

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua>

Верховний Суд <http://www.supreme.court.gov.ua>

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство юстиції України <http://www.minjust.gov.ua>

Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга":

<http://www.liga.kiev.ua/>

<http://www.nau.kiev.ua/>

www.lawukraine.com

www.pravovik.com.ua

Єдиний державний реєстр судових рішень України www.reyestr.court.gov.ua

Укрпатент <https://ukrpatent.org/uk>

WIPO <https://www.wipo.int/portal/en/index.html>